

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

Epist I. Iac. Sadol. Episc. Carp. Ioan. Mattheo Gilberto Epist. Verona, S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

1,17.
6,27.
9,12.
14,9.
16,13.
2,19.
1,11.

5,7.
seq.
17,7.
7,8.
2,3.
1.

2,19.

4,13.

16,5.

15,10.

8,4.

1,1.

8,1.

16,4.

apho

6,4.

5,22.

4,14.

7,12.

IACOBIS ADOLE-
TI, EPISCOPI CARPEN-
TORACTI, S. R. E. CARDINALIS
EPISTOLARVM LIB. I.
Epist. I.

IAC. SADOL. EPISC. CARP. IOAN.
Mattheo Giberto Episc. Verona, S.P.D.

DO ST QVAM veni Carpentoracte, has primas
exarau literas, casque ad te, aliquanto serius,
quod fueram sanè incommoda ægritudine im-
peditus: feneram enim extinere puerus, quo
morbo tamen relevati iam video. Sed siue illa-
lam mihi maritima iactatio contraxit, siue iter
turreare aliquid postea addidit ad illius morbi molestiam: omni-
no inteligo, me haec corporis inbecillitate iam non ad aliam
rem vilam, quam ad osium & quietem idoneum esse. Quod i-
plum video nunc demum, tuo singulari beneficio, & summa
principi beniguitate consecutus. Nos à portu Centumcellis Ni-
cam usque nauibus peruencti sumus, nihil ipsi illa, quod appare-
at, masis segitatione offendit: cum certi omnes ferè, qui erant
meum, grata nautæ conficiunt essent, Nicæa duos dies manu-
mos inde digredi à Valdemontio: culus mihi humanitas magna
voluptati fuit, iumentis precio coælis iter terra fecimus: septimo
die Nicæa peruenimus Carpentoracte, ad diem 5. Nonas Maij,
lato, velate ex diuturnis fluctibus stabilem aliquando & desidera-
tim terram apicentes, si extitiam nostram rumores de rebus vr-
banis non interpellarent: parum illi quidem constantes, sed ra-
men mihi molesti. Audieramus autem Labrone iam conser-
vantes, Germanos milites, quos nos, ab Urbe cùm proficisciere-
mus, pro pacatis reliquias, animis commutatis, spectare denuo
ad amissum: itemque iterum adduciam esse in discrimen. Hic mihi
neus, aequanæ follicitudo ita hæsit in animo, ut postea euel-

A li nos

linon potuerit: nec sum sedato animo futurus, quod certum
 sciero, quid euenerit, & num salus nostra etiam nunc in-
 festa, an improborum & perfidorum consilia, vel ipsa per se
 se consenserint, vel metu compresia sint. Evidem interim
 illa consolatione sustentor, quod video dies tam compluris
 rumores illos conticuisse, non enim simile esset veri, si quid
 accidisset postea tumultuosius factum, tantas res tandem silen-
 tioiacere oppressas. Sed quoquo modo se habentes, mem-
 bras incredibilis erga summum Pontificem amor, nequituan pa-
 turit cura & angoris expertem esse. Qui si aliquo est adhuc
 proprio in periculo (quod utinam ne ita sit, argue in hoc Deus
 misericordie nostras preces exaudiat) ne ego perquam doleo
 graniter, tum eius ipsis caula, cuius ego salutem semperante-
 posui me: tum etiam mea. Viderer enim mihi ab officio qua-
 si desciuisse si hoc tempore tali dominum deferuisse: atque e-
 um dominum, in quo ego amando, ornando omni pietate at-
 que omnibus officiis colendo, neque virtuti ipsius enquam, neq[ue]
 meo studio satisfacere potuisse. Sed & tunc quid me angeret,
 quo es in vinculo Deo immortalis obstridus, quo dentique animo,
 Quia spe piaciitorum retum, ab eo digessus sum, ipse tu optimus
 es tebas. Et nunc in his quoque locis ac terris ea mente sum, ut se-
 cundas res ipsius alii suendas libertissime celi quam: aduersari
 sum non rechsem esse particeps. Deum autem quiso, id quod a-
 datus assidue & precarius cum sum, ut pacem & otium aliquan-
 do afferat & Pontifici Max. & Italia: quo liberius ac diutius illius
 eximia virtute & humanitate frui omnes possimus. Sed haec ha-
 cenus. De te ipso, mi Gilberte, aeneo plutum, & ex te cognosce-
 re: quem ego habeo autem mea tranquillitas: cuius ni benefi-
 cio alterum par nunquam reperiuit. Itaque quantum tibi debe-
 at & ipse sentio: & dabo profecto operam, ut ex te omnes in-
 telligant. Ego nunc quod maxime est necesse, recuperanda vale-
 tudini studio, quam ccelum istud ybanum valde mihi labefacta-
 rat: ut id quod agere festino, commodius deinde nauis possum.
 Rapior enim cupiditate incredibili, ad vera immortalitatis pein,
 quam video mihi habere in manib[us] maximis Dei beneficis, &
 mea summa voluntate incitatus. Itaq[ue] & ad gerendum p[ro]le ac san-
 ctis sacerdotiorum h[ab]o animo sumus alaces, & ad atrium honestissi-
 marum studia inflammati. In altero, ut ne isthinc obturaret, ut
 & eximia autoritas, & summi erga nos amoris praincipus partes
 sunt in altero mea fuerit culpa, si non & tunc, & ceterorum de me
 opinioni respondero: licet mod[us] per valetudinem. Efficiam n[on]
 profecto ut omnes fiteantur meam velegregiam operam, vel pre-
 claram ceric voluntatem existim. Quo in genere, quid tibi feci-
 perim, quid Pont. Max. faciem pollicitus, optine in memoria ba-
 bco.

bea. Tum me fecit consueisti diligas ac tuerare, te maxime opera
mi. Gibebe iucundissime rogo. Vale Carpenter. X V I. Cal. Junias,
M.D.XXVII.

II.

IAC. SADOL. EPISC. CARP. LAZARO.

Bonamico, S. P. D.

Sicut gaudeo Post mecum ab Urbe discessum nihil adhuc o'
suum a quoqua literaturae ne a meis quidem Itaq; in defide-
ntiam & de illis, & de te, & de carceris amicis aliquid audiendis
etiam omnia ex mea sententia. Nos venimus ad Carpen-
tor ad V. Non. Maias, summa horum hominum gratulatione,
quoniam auxiliariam inopinatus noster aduentus. Itaq; quod
semper operamus, ex diuturnis fluctibus, videmur tandem por-
rum esse confessus modò vos isthie salvi, summique Pontificis res
cum teneant placitum, quam maximè cupimus, nihil mihi ad spem
beat ut non abunde videretur a fore. Nam & paruo sat contine*i*
sumus & in hoc honore p*r* sancte*c*, administrando quoad nobis
dari duumius fuerit. Deo ipse eidem deseruire contendemus: Et
in his ac iteris tuis voluntabimur: vere*c*q*u* ac diuturnam suam
optimarum artium nostrorum tandem arbitrio, in ipsis fontib*e*, exple-
bitis in hoc genere toto, q*u* pertinet ad artes honestas, & ad no-
strilla tibi cognita studia, video et rumin maximo esse posse mihi
subvenio. Nam & de tua doctrina vberitate hauriendum nobis
est, & bonorum librorum exec copia requirenda. Quorum al-
terum tute mihi recipisti una adhuc eis Rom*a*; alterum mihi
semper partus intelligo. Sed de libris per te magnopere, re-
ponim*u*la inibi perficiat*u* in te impensis parc i nolo. Gratiam au-
tem tam tibi tacebam, quæ maxime & tua virtute & nostra ami-
cita est digna. Ego ei nunc præmetu volo cura, ut valetudini re-
speranda fideles, quam vba cum istud certum non mediocri-
m laboratur, & spero me operari forte compotem. Te si rogem,
ut pristinum tuum amorem erga me conferues, faciam & tibi præ-
dicto, & amicitia nostra iniuriam quod videat quæsi constantia
mea diffidet. Itaq; non committam te de hac re iure me accusa-
re possis. Tantum à te petam, ut Vbaldinum, Sangaro, Lælium,
Hyrcanum, Colotium, ceterosque partim amicos, partim etiam
discipulos tuos, salutem iubetas meis verbis: nec patiaris hebetesc-
tua eti*m* geniculos benevolentiae, qua erga me videbantur esse af-
fetti. Impunitis vero amplissimi viris Campagi*s* patronis tuis, &
pan dilio, quibus ego misericordia dedi*t*us sum, ut que corum meri-
tis salutem à medicis plurimam. Vale mihi Lazare fauissime,
& tui i persuadere a me validè amati. Carpenter. XVI.
Calend. lun. M.D.XXVII.

A 2 IAC.